

Odločba Višjega sodišča RS: VDS Sodba Pdp 300/1998

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VDS00300

Sodisce: Višje delovno in socialno sodišče Ljubljana

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne spore

Datum: 5.3.1998

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: svet delavcev - volitve

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

Zveza: ZDSS člen 42, 59. ZSDU člen 17, 18, 28, 108. ZPP (1977) člen 354, 354/2, 373, 373-4.

Besedilo

Jedro:

Zbor delavcev ne more določiti, da se kandidati za člane sveta delavcev predlagajo in volijo ločeno za posamezne posebne skupine delavcev (ženske, invalidi, mladoletni delavci in podobno), za posamezne organizacijske enote oz. dele delovnega procesa ter za dele družbe, ki so izven sedeža, saj tako odločitev lahko sprejme le svet delavcev s poslovníkom.

Izrek:

Pritožbi se ugotovi, izpodbijana sodba sodišča prve stopnje se v 1. odstavku spremeni tako, da se glasi: "Razveljavijo se volitve in rezultati volitev v svet delavcev nasprotnega udeleženca z dne 28.1.1998."

Obrazložitev:

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo zahtevek predlagateljev na razveljavitev volitev in rezultatov volitev v svet delavcev nasprotne stranke A.B. d.d. z dne 28.1.1998. Sklenilo je, da udeleženci nosijo vsak svoje stroške postopka.

Zoper navedeno sodbo se pritožujejo predlagatelji, iz vseh pritožbenih razlogov, s predlogom, da pritožbeno sodišče pritožbi ugotovi in izpodbijano sodbo razveljavi oziroma spremeni in ugotovi predlogu. V pritožbi poudarjajo, da je prvostopenjsko sodišče bistveno kršilo določbe pravnega postopka, saj so razlogi o odločilnih dejstvih nejasni in med seboj v nasprotju, poleg tega pa je glede odločilnih dejstev prisotno nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe glede listin v spisu in med samimi listinami.

Pritožba nadalje graja postopanje prvostopenjskega sodišča, ki je "tožbo" predlagateljev samo prekvalificiralo v predlog, namesto da bi postopalo po 42. členu Zakona o delovnih in socialnih sodiščih. Svojo zakonsko dolžnost posredovati predlog predlagateljem v popravilo oziroma dopolnitev je prvostopenjsko sodišče opustilo, in se je glede potrebe po razjasnitvi predloga obrnilo na nasprotnega udeleženca, ki naj bi celo odgovoril na predlog in sodišču predložil listinsko dokumentacijo. Predlagateljem odgovor nasprotnega udeleženca ni bil vročen,

isto pa velja tudi za predložene listine. S tem je bilo predlagateljem onemogočeno sodelovanje v postopku. Pritožba nadalje opozarja, da je delovno sodišče pristojno za odločanje o sporih, ki izvirajo iz Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju in se nanašajo na kršitve zakona v zvezi z volitvami članov sveta delavcev.

V obravnavanem primeru gre za evidentno kršitev določb 28. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, kar sicer priznava tudi prvostopenjsko sodišče, ki pa nato razreši spor tako, da zavzame stališče, da se določba 28. člena ZSDU ne sme ozko tolmačiti. Iz navedene določbe jasno izhaja, da lahko svet delavcev s poslovníkom določi, da se kandidati za člane sveta delavcev predlagajo in volijo ločeno za posamezne organizacijske enote. V obravnavani zadevi ločene volitve niso prišle v poštev, ker je šlo za prve volitve v svet delavcev, saj je zakonodajalec ureditev vprašanja glede ločenih volitev prepustil izključno poslovníku sveta delavcev, le-tega pa v konkretnem primeru sploh ni bilo, zato je povsem logično, da bi morale prve volitve za svet delavcev potekati kot enotne. Zato pavšalna ugotovitev prvostopenjskega sodišča, ki je tudi povsem brez podlage, da zatrjevane nepravilnosti in nezakonitosti pri izvedbi volitev niso podane, ne drži. Pritožba nadalje poudarja, da so volitve potekale v nasprotju s sprejetimi sklepi zborov delavcev in sicer tako, da so delavci glasovali o ločeni kandidatni listi, čeprav bi morale glasovanje potekati enotno. Čeprav gre za en organ družbe, to je za svet delavcev, je bilo delavcem iz C. onemogočeno glasovanje o kandidatih za člane sveta iz centrale D. in obratno, delavci iz D. niso glasovali o kandidatih za člane sveta delavcev iz obrata C. Strokovna služba nasprotnega udeleženca je zavajala tako predlagatelje kot tudi celoten UO ZSSS A.B.. Vodja strokovne službe nasprotnega udeleženca je na zboru delavcev obrata C. dne 19.11.1997 med drugim zatrjeval, da gre za enotno listo s skupnimi kandidati, in opozarjal, da je potrebno prilagoditi število kandidatov glede na enotno listo v tem smislu, da "C-del" ne bi smel imeti na skupni listi preveč kandidatov, zato je UO ZSSS A.B. skrčil listo kandidatov od prvotno devetih predlaganih iz obrata C. zgolj na štiri kandidate, kar vse je razvidno tudi iz zapisnika zbora delavcev. Sklep zbora delavcev v C. je torej bil, da se izvedejo

volitve s skupno - enotno listo kandidatov. Pritožba se sklicuje tudi na listino - navodilo za volitve, iz katerih prav tako izhaja, da gre za enotno listo. Glede zapisnika zbora delavcev centrale D. z dne 13.11.1997 pa pritožba meni, da gre za ponaredek, ki kaže na to, da je bil zapisnik izdelan šele po opravljenih volitvah, to je po 28.1.1998, saj iz zapisnika med drugim izhaja, da se je ... "po volilnem imeniku udeležilo volitev 228 delavcev." Volitve so potekale na nezakonit način, mimo dogovorjenega in sklenjenega in v očitnem nasprotju z določbami Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Nasprotni udeleženec je predlagal zavrnitev pritožbe in potrditev sodbe sodišča prve stopnje.

Pritožba je utemeljena.

Zatrjevano bistvene kršitve določb postopka po oceni pritožbenega sodišča niso podane. Obrazložitvi prvostopenjske sodbe ni mogoče očitati, da je sama s seboj v nasprotju, oziroma da ne vsebuje razlogov o odločilnih dejstvih (13. točka 2. odstavka 354. člena Zakona o pravnem postopku - Ur.l. SFRJ št. 4/77, 27/90).

Prvostopenjsko sodišče tudi ni kršilo določbe 42. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Ur.l. RS št. 19/94), saj predlog, vložen po pooblaščenju predlagateljev - odvetniku, čeprav je bil nepravilno poimenovan kot "tožba", ni bil nepopolen in pomanjkljiv.

Zato ni bilo nikakršne potrebe niti razlogov za ukrepanje po tej določbi. Glede na izrečno določbo 59. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Ur.l. RS št. 19/94), po kateri mora sodišče o predlogu za razveljavitev volitev članov sveta delavcev odločiti brez obravnave v treh dneh po njeni vložitvi, tudi ni mogoče pritrditi predlagateljem, da naj bi jim bilo onemogočeno sodelovanje v postopku.

Prvostopenjsko sodišče je popolno raziskalo dejansko stanje in ugotovilo vsa odločilna dejstva, vendar pa je pri odločanju o predlogu zmotno uporabilo materialno pravo in zato sprejelo nepravilno odločitev. Predlagatelji so se v predlogu, pa tudi v pritožbi, sklicevali na določilo 28. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Ur.l. RS št. 42/93), po katerem svet delavcev lahko s poslovníkom določi, da se kandidati za člane sveta delavcev predlagajo in volijo ločeno za posamezne posebne skupine delavcev (ženske, invalidi, mladi delavci in podobno), za posamezne organizacijske enote oziroma dele delovnega procesa, ter za dele družbe, ki so izven sedeža družbe. Prvostopenjsko sodišče je zavzelo stališče, da je sicer res, da 28. člen ZSDU določa, da o takem načinu kandidiranja, predlaganja in volitev odloča svet delavcev s poslovníkom, vendar te določbe v primeru, kadar gre za prve volitve sveta delavcev, ni mogoče ozko tolmačiti. Zato je štelo, da je za sprejem take odločitve pristojen tudi zbor delavcev, pod pogojem, da je sklepčen. Ob takšni razlagi 28. člena ZSDU je odločilo, da so bili sklepi o oblikovanju sveta delavcev in o razpisu volitev sveta delavcev zakoniti, kar velja tudi za same volitve.

Pritrditi je potrebno pritožbi, da niti 28. člen ZSDU niti druge določbe tega zakona ne dajejo podlage za takšno razlago citirane določbe, kot jo je sprejelo prvostopenjsko sodišče. V prehodnih in končnih določbah ZSDU je glede izvedbe prvih volitev sveta delavcev v 108. členu določeno le, da se v družbi, v kateri še ni oblikovan svet delavcev, le-ta oblikuje skladno s 17. in 18. členom tega zakona, ni pa nobenih določb, na podlagi katerih bi se lahko ob izvedbi prvih volitev na zboru delavcev sprejela odločitev o tem, da se kandidati za člane sveta delavcev predlagajo in volijo ločeno za posamezne posebne skupine delavcev, za posamezne organizacijske enote oziroma dele delovnega procesa ter za dele družbe, ki so izven sedeža družbe.

Odločitev o ločenem kandidiranju in volitvah v smislu 28. člena ZSDU se torej lahko sprejme le s poslovníkom, za katerega sprejem je pristojen svet delavcev. Glede na citirane zakonske določbe torej ob izvedbi prvih volitev sveta delavcev takšne odločitve ni mogoče sprejeti na zboru delavcev, ampak je potrebno izvesti enotne volitve tako, da vsi delavci volijo vse kandidate za člane sveta delavcev. Iz listinske dokumentacije pa tudi sicer ne izhaja, da naj bi volitve potekale ločeno, tako kot so bile izvedene. Ker so bile pri nasprotnem udeležencu volitve izvedene po delih delovnega procesa, tako da je v posameznih organizacijskih enotah (D. in C.) nasprotnega udeleženca potekalo glasovanje le o kandidatih iz posamezne organizacijske enote, kar med udeleženci tega kolektivnega spora ni sporno, je prišlo do bistvene kršitve postopka volitev, ki je vplivala na zakonitost in pravilnost volitev.

Ker je uveljavljani pritožbeni razlog zmotne uporabe materialnega prava podan, je pritožbeno sodišče na podlagi 4. točke 373. člena ZPP ugodilo pritožbi in spremenilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje tako, da je zahtevku predlagateljev ugodilo in razveljavilo volitve in rezultate volitev v svet delavcev nasprotnega udeleženca z dne 28.1.1998, kot izhaja iz izreka.

Pritožbeno sodišče je določbe ZPP uporabilo smiselno kot predpis Republike Slovenije v skladu z določbo 1. odstavka 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Ur.l. RS št. 1/91-I in 45/1/94).

Zveza:

ZDSS člen 42, 59. ZSDU člen 17, 18, 28, 108. ZPP (1977) člen 354, 354/2, 373, 373-4.